Solemnitatea instalării d-lui prof. Gh. Alexianu, rezident regal al ţinutului Suceava

Cernăuţi, 29 August

Cernăuţii şi întregul ţinut al Sucevei, au îmbrăcat din zorii zilei haina de sărbătoare.

M. S. REGELE CAROL II

Mii de ţărani, din tot cuprinsul Bucovinei, din nordul Moldovei şi al Basarabiei, au ţinut să vină, în straiele lor de sărbătoare, la Cernăuţi, ca să aclame pe oaspeţi şi pe rezidentul regal al ţinutului Sucevei.

Oraşul este împodobit, dela un capăt la altul, cu drapelul naţional, covoare şi ghirlande.

Populaţia s'a înşiruit dealungul străzilor şi pe la ferestre, ca să primească alaiul oaspeţilor şi al conducătorilor.

Toate regimentele din garnizoană au fost înşiruite dealungul parcursului.

Se remarcă frumoasa ţinută a populaţiunei şi ordinea desvârşită care domneşte.

PRIMIREA LA GARA

La ora 10 dimineaţa au descins din tren d-nii: Armand Călinescu, ministrul internelor şi ad-interim la educaţia naţională; general dr. N. Marinescu, ministrul sănătăţii publice şi asistenţii sociale; M. Ghelmegeanu, ministrul lucrărilor publice şi comunicaţiilor.

Pe peron d-nii miniştri au fost întâmpinaţi de d. profesor Gh. Alexianu, rezident regal şi de reprezentanţii autorităţilor civile şi militare locale.

După ce d. rezident regal a făcut prezentările, înalţii oaspeţi şi membrii autorităţilor s'au îndreptat în automobile spre catedrala mitropolitană.

Serviciul divin dela Catedrala metropolitană

In acest măreţ lăcaş bisericesc, clădit între anii 1844—1848, pe vremea Mitropolitului Hacman, pe cheltuiala Fondului Religionar, s'a oficiat la ora 10 jum. un Te-Deum.

In curtea Catedralei, o companie de onoare cu muzica şi drapelul regimentului 8 vânători.

In Catedrală I. P. S. S. Mitropolitul Visarion Puiu a luat loc pe scaunul metropolitan, înconjurat de consilierii eparhiali.

La dreapta altarului au luat loc d-nii: general de divizie adjutant Florea Ţenescu, comandantul corpului IV Armată; general Gh. Rozin, comandantul diviziei VIII artilerie; generalii Dimitriu şi Buneş; d. Emanoil Cercavschi, secretarul general al ţinutului; d. Emil Ciucianu, directorul Presei din ministerul de interne; prefecţii celor şapte judeţe ale ţinutului şi anume: col. Gh. Teodorescu (Cernăuţi), col. V. Ionescu (Storojineţ), col. Emil Procopiescu (Dorohoi), col. C. Şerbănescu (Hotin), col. Stavrea Slătineanu (Câmpulung), col. D. Apostoleanu (Suceava), col. Laurenţiu Nicolau (Rădăuţi); reprezentanţii justiţiei: C. Brumă, primul preşedinte al Curţii de Apel; Ilie Hudescu, procuror general; Alexandrescu, preşedinte de Curte; Ştefănescu, preşedinte de vacanţă; Maroşin, prim procuror al tribunalului; apoi consilierii eparhiali: d-nii I. Puiu, dr. Gh. Negură, Iancovescu şi pastorul luteran Ruckeman; col. Cantemir, primarul municipiului Cernăuţi; Ştefanelli, vice-primar; Leonte Moţoc, primarul Sucevei; d-na col. Slătineanu, comandanta regiunei străjerelor; prof. Raţiu, comandantul legiunei străjerilor; dr. N. T. Săveanu, decanul baroului Cernăuţi; prof. Al. Ştollov, decanul facultăţii de ştiinţe, reprezentând pe d. profesor I. Nistor, înconjurat de toţi profesorii Universităţii din Cernăuţi în frunte cu d. D. Marmeliuc, fost primar al oraşului Cernăuţi, Romulus Cândea şi Al. Procopovici; reprezentanţii Corpurilor: technic, silvic, agronomic, ai învăţământului, sanitar, etc., d. Petre Ioan inspector general silvic şi d. Vasile Marcu, fost deputat şi senator, consilier al fondului religionar; primarii oraşelor reşedinţă şi nereşedinţă; şefii sevicilor judeţene; notarii, primarii comunelor rurale şi delegaţii celor şapte judeţe din ţinut.

In stânga altarului au luat loc: un stol de străjeri şi străjere cu drapele; un stol de arcaşi ai Bucovinei, în frunte cu d. prof. Dobos; garda regimentului VIII vânători; cinci tineri studenţi şi studente, reprezentând „Intrunirile Academice bucovinene" cu drapelele societăţilor; arcaşi, străjeri şi străjere, şcolari, orăşeni şi sătenii au împlinit tot cuprinsul bisericii.

Slujba religioasă a fost oficiată de protopopul Petruca din Vatra Dornei, înconjurat de cei zece protoerei ai Bucovinei şi doi diaconi, toţi îmbrăcaţi în odăjdii aurite de mare sărbătoare.

Răspunsurile au fost date de corul mitropolitan, condus de profesorul Zavulovitz. In tot timpul slujbei muzica militară a cântat în curte „Pentru Rugăciune".

După cetirea evangheliei slujba s'a încheiat cu Imnul Regal şi „Mulţi ani trăiască", cântate de cor.

Solemnitatea instalării

La ora 11, după terminarea Te-Deumului dela catedrală, cortegiul s'a îndreptat spre reşedinţa metropolitană a Bucovinei, unde s'a făcut, în sala festivă de marmoră, solemnitatea instalării Rezidentului Regal.

Solemnitatea a fost prezidată de d. ministru Armand Călinescu, asistat de domnii miniştri: dr. N. Marinescu şi M. Ghelmegianu şi de I.P.S.S. Mitropolitul Visarion Puiu al Bucovinei.

Sunt de faţă domnii: general de divizie adjutant Florea Ţenescu, Emanoil Cercavschi; în rândul al doilea au luat loc toţi prefecţii judeţelor ţinutului.

In sală sunt prezenţi reprezentanţii autorităţilor civile şi militare, la care s'a adaus toată asistenţa din Catedrală, preoţi, medici, avocaţi, ingineri ziarişti, profesori, studenţi, ofiţerii garnizoanei, reprezentanţii vieţii comerciale şi industriale.

Galeria de jur împrejurul sălii este arhiplină de delegaţii comunelor îmbrăcaţi în costume naţionale şi doamnele din societatea Cernăuţului.

D. ARMAND CALINESCU, ministrul internelor, dă cuvântul d-lui Emanoil Cercavschi, secretarul general al ţinutului Suceava, care citeşte decretul regal de numirea d-lui profesor Gh. Alexianu, în funcţiunea de Rezident Regal al Ţinutului Suceava.

Cuvântarea d-lui Armand Călinescu,
ministrul internelor

D. ARMAND CALINESCU, luând cuvântul, a spus următoarele:

DOMNILOR,

Deschidem astăzi aici o pagină nouă în gospodăria acestei frumoase părţi de ţară.

Prin reformarea din temelii a administraţiei, noi am înlăturat tot ceeace stânjenea desvoltarea iniţiativelor şi a însuşirilor locale; căci propăşirea unei ţări este asigurată atunci când creaţia şi îndrumarea puterii centrale este ajutată de contribuţia însufleţită a forţelor vii din fiecare ţinut.

Deasemeni, prin normele pe care le-am aşezat, am creat o atmosferă mai senină, în care se va putea desfăşura administraţia de mâine, pentru a înlătura tot ceeace era preocupări mărunte şi pentru a promova interesele obşteşti.

Domnilor, legea pe care o punem în aplicare astăzi, oricât de însemnaată ar fi, este însă numai o parte din acţiunea viguroasă pe care o întreprinde actualul guvern de şase luni de zile. Desigur, aceasta nu a putut scăpa nimănui. Desigur, ultimul cetăţean, când deschide în fiecare zi paginile unui ziar, simte palpitând un suflu nou, simte încrederea unei munci de fiecare clipă şi vede înşiruindu-se înfăptuire după înfăptuire, ca opera unui guvern care are în faţa sa numai interesul obştesc.

Sunt, domnilor, de aproape 20 ani în viaţa publică a acestei ţări. Imprejurările au voit să lucrez în şase parlamente, să fac parte din şapte ministere şi prin urmare să pot vedea eu însumi acţiunea de cârmuire a ţării şi să văd deaproape pe cei cari o purtau.

Ei bine, afirm astăzi că niciodată un guvern nu a avut mai mult dinamism, niciodată un guvern nu a pus mai multă pasiune pentru înfăptuirea ţării şi niciodată nu s'au înregistrat mai multe şi mai repezi înfăptuiri ca acelea pe care le dă guvernul de astăzi.

Cum a fost posibil aceasta? Cum se explică acest lucru?

Nu sunt, domnilor, decât două pricini: este pe deoparte conştiinţa pe care am avut-o toţi că lucrăm în momente istorice, în care înseşi destinele acestei ţări sunt în joc; este pe de altă parte împrejurarea că am avut îndemnul şi însufleţirea de fiecare clipă a Celui care veghiază cu dragoste părintească la bunul mers al ţării, sprijinul iubitului nostru Suveran, Majestatea Sa Regele Carol al II-lea (asistenţa ovaţionează în picioare; strigăte de: Trăiască Regele).

Dealtminteri, priviţi domniile voastre în toate domeniile de activitate. Vedeţi, de pildă, finanţele statului. Niciodată nu au fost în mai bună rânduială. Veniturile se încasează cu uşurinţă şi cu regularitate; cheltuelile se efectuiază cu sever control; echilibrul bugetar este asigurat; încrederea publică domneşte şi semnele vizibile le aveţi.

D. ministru al finanţelor a putut, în câteva zile numai, să realizeze un împrumut de peste trei miliarde pentru înzestrarea oştirei, iar titlurile noastre de rentă au atins în bursă un curs pe care nu l-au cunoscut niciodată.

Priviţi apoi activitatea în domeniul economic. S'a păşit la reorganizarea temeinică a cooperaţiei, punând în mâinile tăi de un prestigiu sporit peste hotare.

In timpul din urmă am întărit relaţiile de bună vecinătate cu statele dimprejur. Am putut înregistra, spre satisfacţia intereselor noastre naţionale, soluţionarea unora din problemele în curs şi am putut vedea că cuvântul României, în desbaterea problemelor europene, are astăzi greutatea corespunzătoare situaţiei şi forţei acestui stat.

Iată, domnilor, nu un program de viitor, ci un bilanţ de înfăptuiri pe care guvernul de sub preşedinţia I. P. S. Patriarh al României şi sub îndemnul Majestăţii Sale Regelui a putut să le realizeze numai în şase luni.

Suub asemenea auspicii şi într'un asemenea ritm de acţiune constructivă, se inaugurează astăzi aici o nouă administraţie locală. In fruntea acestei administraţii a fost chemat domnul profesor Gh. Alexianu. Domnia sa aparţine generaţiei mai tineri, acelei generaţii dela al cărei dinamism ţara aşteaptă atât de mult.

Domnul Alexianu este un distins profesor, care de pe catedra Universităţii din Cernăuţi, ani de zile a pregătit serii după serii de tineri bucovineni, câştigându-şi simpatie şi prestigiu în acest ţinut. (Aplauze).

Domnul Alexianu este deasemenea unul din tehnicienii cari au lucrat şi au contribuit la toate legiuirile administrative din ultimii zece ani. In asemenea condiţii, domnia sa prezintă o chezăşie de reuşită în greaua şi însemnata misiune ce i s'a încredinţat.

Intărindu-l astăzi în exerciţiul atributelor ce îi sunt conferite de lege ca şef al administraţiei locale, ca reprezentant al întregului guvern şi ca Rezident Regal, eu îi strâng mâna şi din toată inima îi spun: spor la muncă, pentru mulţumirea şi prosperitatea acestui ţinut (vii aplauze; strigăte de trăiască).

D. rezident regal G. Alexianu rostindu-şi cuvântarea, la instalare

Cuvântarea I. P. S. Mitropolit Visarion al Bucovinei

I. P. S. MITROPOLITUL VISARION, luând cuvântul a rostit următoarele:

Domnilor miniştri, domnule rezident regal, domnilor,

Ca şi în orice organism viu şi sănătos, celulele şi organele — adică instituţiile — unui stat sunt şi trebuie să fie în continuă prefacere. Pentru acest lucru, istoria popoarelor şi tot aşa ştiinţa dreptului şi cea a sociologiei, ne dau nmeroase consideraţiuni şi dovezi lămuritoare; iar întârzierea acestor acte imperative pricinueşte uneori amorţirea vieţii de stat, alteori turburări organice pururea morbide.

Sub acest raport, avem cu toţii norocul a spune că neamul românesc trece de vreo jumătate de veac prin prefaceri pe care alte popoare le-au petrecut în sute de ani, iar rezultatele la care am ajuns politiceşte, sub ultimii Regi, sunt cu drept cuvânt uimitoare.

Dintr'un popor strâmtorat şi umil, cu ţară răşluită de vecini puternici şi hrăpăreţi, Regele Carol I face numai într'un sfert de veac un stat liber şi cu valoare preţuită de întreaga Europă. Sub Regele Ferdinand se întregeşte ţara şi poporul român, săvârşindu-se numai în câţiva ani actul istoric al Unirii tuturor românilor, ce nu s'a putut în făptui în curs de veacuri. Iar acum Regele Carol al II-lea reorganizează această strălucită moştenire a înaintaşilor Săi, adică tot ce s'a zidit politiceşte anterior, cu o repeziciune şi vigilenţă ce produc în adevăr şi mirare şi admiraţie, dând tuturor instituţiilor ţării prefaceri, impuls de viaţă nouă şi întocmiri ce vor rămâne epocale. (Aplauze).

Iar dacă reflectăm asupra valorii şi intensităţi acestor acte, văzute de neamul românesc în cadrul vieţii numai a două generaţii, nu se poate să nu recunoaştem că în acest contrast dintre stările de lucruri din veacurile trecute şi zilele de aur ale fericitei noastre generaţii, am fost şi suntem sub ocrotirea Providenţei; şi nu se poate să nu ne plecăm frunţile cu recunoştinţă faţă de Regii care au înfăptuit schimbarea stărilor de eri ale ţării şi neamului nostru; şi nu putem rămâne fără elanul sufletesc produs de prefacerile sociale bune, prin mănunchiul de legi ce transformă instituţiile şi rânduielile vieţii noastre naţionale, acum, în vremea noastră, sub privirile noastre şi cu valorile de stat de astăzi.

Desigur că marile acţiuni de care noi pomenim numai câteva cuvinte, s'au săvârşit cu mari greutăţi şi cu multe piedeci, pe care istoria le-a prins totuşi în frumoase pagini de aur; dar tocmai acestea fac miezul marilor merite şi valorii istorice ale organizatorilor de ţară şi de popoare. Căci voinţele neînfrânte, conduse de minte luminată, de dorul binelui obştesc şi de râvna ce dă căldura sufletească necesară actelor mari, nu se opresc de nici un obstacol, ci zidesc şi prefac instituţii întregi, când prestigiul ţărilor şi năzuinţele popoarelor spre mai bine le cer asemenea lucrare.

In istoria lumii vedem regi cari determină epoci, şi epoci ce rămân prin veacuri, puse în strălucire de regi mari.

Chiar în istoria neamului nostru vedem voevozi cari s'au remarcat prin războaie, alţii prin întocmiri şi rânduieli înoitoare ce nu se pot săvârşi decât în vremi de pace. Iar generaţia noastră fericită a văzut şi continuă a urmări amândouă aceste lucrări; eri prin războaie, astăzi prin legi îngăduite de vremuri de pace. După munca Regilor făuritori ai României Mari de eri, iată alt Rege vine să desăvârşească, în toate domeniile vieţii de stat, structura lăuntrică a ţării, reformându-i rânduielile slabe sau prea întârziate.

Popoarele trebue conduse. Ele chiar cer a fi conduse; conştient, prin cereri paşnice şi acte evolutive; iar în chip silit, prin revoluţii. Şi sunt profund false aserţiunile că popoarele se pot conduce singure, fără o căpetenie. Destule teorii sociale şi politice, ce pretind asemenea lucruri, au rămas desmintite de cruda realitate; iar desechilibrările şi sdruncinările sociale şi năruirile politice, prin care au trecut popoarele care au dorit experimentarea acestei aserţiuni, sunt notorii şi îngrozesc prin urmările ce au fost silite a îndura.

E drept că războiul trecut a pus neamul românesc în împrejurări fericite pentru reconstituirea unităţii sale etnice şi strălucita afirmare politică mondială de care suntem astăzi atât de mândri; dar anii următori războiului, cu ivirea de fermenţi de greşite curente sociale, au făcut să nu băgăm în seamă în destulă măsură, cum acestea pot deseria mintea oricărui popor şi că pentru stăvilirea lor instituţiile noastre, din structura ţării, sunt slabe sau întârziate şi puţin corespunzătoare unor asemenea împrejurări, ce puteau duce ţara lesne spre primejdii nebănuite. şi că sunt puţin apte pentru îndreptările mari necesare ţării. Dar iată, Dumnezeu, ocrotitorul neamului nostru, a voit ca pe Tronul ţării să avem un Rege înţelept, care a oprit la timp şi cu toată energia ţara din povârnişul spre care înclina şi în cea mai scurtă vreme posibilă ne dă legi, care chiar dela început umple sufletele tuturor ce cele mai calde nădejdi salvatoare.

Clipa de faţă o datorăm tocmai profundelor schimbări administrative ce pornesc a se înfăptui, din hotărirea şi autoritatea Regelui nostru şi colaborarea înţeleaptă a sfetnicilor Săi. Şi suntem fericiţi a trăi asemenea zile, în deosebi având credinţa că personalităţi cu prestigiu şi aleasă pregătire vor realiza de acum înainte, prin noua lege administrativă, îndreptările şi tot progresul necesar ţării şi poporului nostru.

Şi iată, astăzi, înalţi sfetnici ai Tronului ne aduc pentru această latură a ţării, în chip atât de sărbătoresc, pe trimisul regal investit cu toată puterea noilei legi administrative, în persoana distinsului profesor al universităţii din Cernăuţi, d. Gheorghe Alexianu, profund cunoscător al plaiului Sucevei cu toată complexitatea problemelor sociale din cuprinsul şi bine cunoscut întregei acestei regiuni, pentru calităţile sale sufleteşti superioare şi bogată activitate netrâmbiţată, desfăşurată aproape de două decenii în cadrele mai multor instituţii locale.

Distins fruntaş al baroului, eminent jurisconsult al Inaltului guvern, strălucit şi productiv profesor universitar, Excelenţa Sa şi-a adăugat de curând şi meritele unei acţiuni de colaborare şi sprijinire a celei mai însemnate instituţii sociale din acest colţ de ţară, adică a administraţiei fondului bisericesc al mitropoliei noastre, într'un chip excepţional, superior Iar prin alesele sale însuşiri sufleteşti şi-a câştigat de mult toată dragostea clerului şi a poporului, deci posedă chezăşia valoroasă a îndeplinirii tuturor nădejdiilor obşteşti locale şi garanţia că prin noua lege administrativă, la a cărei conlucrare a luat parte însemnată, va aduce în ţinutul a cărui înfiinţare a sprijinit-o, în cea mai scurtă vreme şi spre binele tuturor, cele mai strălucite rezultate.

Pentru aceste consideraţiuni, vă rugăm, domnilor miniştri, să binevoiţi a primi şi din partea ţinutului Sucevei şi a prezenta Majestăţii Sale Regelui, omagiul nostru şi cele mai vii şi profund recunoscătoare mulţumiri.

Mulţumim deasemenea domniilor voastre pentru truda ce aţi binevoit a lua, însoţind pe domnul rezident regal Gh. Alexianu, acum cu prilejul instalării sale în Cernăuţi şi pentru alegerea şi recomandarea făcută în persoana celui dintâi rezident regal al ţinutului Sucevei, căruia îi urăm din toată inima să desfăşoare în înalta demnitate a ţării în care este deacum înainte aşezat, cea mai bogată activitate şi recoltarea celor mai strălucite roade, întru mulţi ani. Amin! (vii aplauze).

Cuvântarea d-lui general Fl. Ţenescu,
comandantul corpului IV armată

D. general de divizie FL. ŢENESCU, a spus următoarele:

Inalt Prea Sfinţite Stăpâne, Domnilor Miniştri, Domnule Rezident Regal, Domnilor,

Pentru armată, în special pentru Corpul IV. Armată, pe al cărui teritoriu se găseşte ţinutul Sucevei, şi mai ales pentru divizia 8-a, ale cărei limite se suprapun identic cu acelea ale ţinutului Suceava, ziua de astăzi a instalării oficiale a d-lui rezident Regal din Cernăuţi este o mare şi importantă sărbătoare.

Este o mare sărbătoare, pentru că vedem în această solemnitate un nou fapt decisiv pentru consolidarea României Mari şi pentru propăşirea neamului. Este o importantă sărbătoare, pentrucă vedem, în noua organizare administrativă, în persoana d-lui Rezident Regal, exponentul puterii supreme a Majestăţii Sale Regelui şi deci, grija pe care iubitul nostru suveran a purtat-o şi o poartă întotdeauna poporului şi patriei noastre scumpe (aplauze).

Este o mare sărbătoare, pentru că de astăzi înainte guvernul va avea desigur, cu un ceas mai devreme, situaţia exactă a Ţinutului şi în acelaş timp măsurile ce se impun mai repede şi mai bine aplicate.

Deşi armata — propriu zis — nu intră sub autoritatea Rezidentului Regal totuşi, ca aceea care prin tradiţie şi prin legile ei este păstrătoarea în timp de pace a liniştei şi ordinei interne, ea va contribui foarte mult ca măsurile să se chibzuiască în linişte şi nepripit şi să se aplice fără şovăire.

Astfel fiind, armata asigură Inaltul Guvern şi pe Domnia Voastră, domnule Rezident Regal, de tot concursul ei plin de devotament şi, în acelaş timp, pe Majestatea Sa Regele de toată credinţa noastră neclintită în îndeplinirea îndatoririlor noastre către Rege, Patrie şi Neam.

Cu aceste gânduri, mulţumim respectuos că am luat parte la această împunătoare sărbătoare şi vă urez, domnule Rezident Regal, sănătate şi succes deplin în concepţia şi aplicarea măsurilor ce se vor impune în această frumoasă şi mănoasă regiune a Bucovinei lui Ştefan cel Mare, şi în nordul Basarabiei.

Urăm Inaltului Guvern să păşească tot mai bine şi înainte pe calea măsurilor bune şi energice, pentru binele ţării şi neamului, şi rugăm pe bunul Dumnezeu să acorde M. S. Regelui, primul cetăţean al ţării, comandantul suprem al armatei şi Capul Statului, sănătate, viaţă lungă pentrucă, cu mintea ageră şi voinţă neclintită să conducă destinele ţării, spre înflorirea şi întărirea Patriei şi Neamului.

Să trăiască M. S. Regele Carol II! Să trăiască Măria Sa Mihai, Mare Voevod de Alba Iulia.

Cuvântarea d-lui prof. Gh. Alexianu, rezident regal

D. PROF. GH. ALEXIANU, răspunzând, a spus următoarele:

Inalt Prea Sfinţia Voastră, Domnilor Miniştri, Domnilor,

Primind azi, în această istorică sală, investitura înaltei însărcinări pe care Majestatea Sa Regele a binevoit să mi-o acorde, gândul meu cel dintâi, cel mai bun şi cel mai înalt se îndreaptă spre M. S. Regele Carol II, pentru a-I aduce cel mai adânc şi cel mai plecat prinos de mulţumită, cea mai sinceră şi mai leală făgăduinţă, în măsura puterilor mele şi în marginile pe care pronia cerească mi le va îngădui, mă voi strădui să împlinesc, în acest colţ de ţară, voinţa înfăptuitoare a Majestăţii Sale Regelui şi porunca misiunii ce mi s'a dat.

Mulţumesc deasemeni membrilor Onoratului guvern, în frunte cu I.P.S.S. Patriarhul Miron al României şi în special energicului şi neîntrecutului nostru ministru al internelor, d. Armand Călinescu, pentrucă au binevoit să mă recomande Augustei atenţiuni a Majestăţii Sale Regelui.

Şi mulţumirea mea se îndreaptă şi spre I. P. S. Mitropolit Visarion, care a binevoit să roage cerul să coboare asupra noastră binecuvântarea puterii divine şi ne-a îngăduit să ne adunăm sub scutul Bisericii pentru a arăta tuturor că noua aşezare a ţării izvorăşte din puterea credinţei, din dragostea nesfârşită către Rege şi Patrie.

Marea înfăptuire naţională de la 27 Februarie 1938, izvorâtă din cele mai adânci puteri de viaţă ale Neamului nostru, a realizat după noi un lucru de o importantă covârşitoare: a redat Naţiunei Române sufletul său. A zăvorât o epocă, pentru a deschide alta, pe altarul căreia un imn nou a răsărit, desprins din nesecatele puteri de viaţă ale acestui neam, imn concretizat în minunatul refren al art. 4 al Constituţiei noastre: „Toţi Românii, fără deosebire de origine etnică şi credinţă religioasă, sunt datori: a socoti Patria drept cel mai de seamă ţelemei al rostului lor în viaţă, a se jertfi pentru apărarea integrităţii, independenţei şi demnităţei ei, a contribui prin munca lor la înălţarea ei morală şi propăşirea ei economică..."

Constituţia dela 27 Februarie 1938 prezintă o deosebire fundamentală faţă de vechile noastre aşezări: Ea consideră Statul ca SCOP şi nu ca MIJLOC. Intreaga ei preocupare este de a asigura fiinţa eternă a acestui mare organism; căci Statul nu este numai opera generaţiei prezente; el este patrimoniul unei naţii întregi, el este isvorul de viaţă al viitorului.

Această concepţie a Constituţiei noastre este pusă în aplicare prin cea dintâi lege fundamentală dată statului nostru, legea administrativă din 13 August 1938. Pătrunsă de nevoile reale de viaţă naţională şi locală, plămădită în vegnica preocupare a interesului general, liberată de toate formulele care erau menite să satisfacă numai o anumită ideologie, fără să aibă însă un conţinut şi să răspundă unei realităţi, ea se prezintă astăzi nu ca un instrument care este menit să transforme dintr'odată viaţa unei naţii, dar ca o posibilitate, cea mai largă şi mai deplină, de a dura, prin voinţa, prin priceperea şi prin energia administratorilor, o viaţă, o mentalitate şi o energie nouă românească.

Luni de zile această lege a fost studiată. Nopţi întregi membrii Institutului Regal de Ştiinţ administrative au lucrat cu d. ministru Armand Călinescu pentru a găsi cele mai bune formule, pentru a adopta instituţiile cele mai potrivite sufletului nostru.

Dar mai presus de toate legea a fost studiată de M. S. Regele. De patru ori a fost examinată şi adnotată. D. ministru Armand Călinescu se va putea mândri cândva cu preţioasele exemplare cu adnotaţiile M. S. Regelui, mărturie a unor vremuri grele prin care a trecut ţara şi când Regele, cot la cot cu sfetnicii Săi, au pus împreună umărul să scoată ţara din nevoi.

Pentru noi, cei cari lucram la legea administrativ, adnotaţiile M. S. Regelui au constituit adevărate regulări ale spiritului. Preocuparea pentru binele obştesc, grija de a creia un cadru tehnic administrativ, dar în special justeţea ştiinţifică a observaţiunilor făcute, ne-au umplut de uimire. Şi nici odată aceste observaţii nu erau făcute în formă imperativă, ci numai ca simple atragere de atenţie: „poate că ar fi mai bine aşa... n'ar trebui oare să se facă aşa.... ?"

Şi o grije principală pe deasupra tuturor ca legea să dobândească o stabilitate, să nu mai poată fi schimbată cu atâta uşurinţă ca până azi; de aceia, în art. 194 se prevede dispoziţia că legea nu va putea fi modificată mai înainte de doi ani de aplicare.

Intr'un astfel de cadru, cu o astfel de prezentare, şi cu un suflet nou, rezidenţii regali sunt chemaţi să facă să se împlinească voinţa creatoare a legii.

Cea dintâi şi cea mai importantă preocupare a mea va fi consacrată unei înoiri a vieţii economice şi sociale a ţinutului nostru. Administraţia, oricât de bună şi de perfecţionată ar fi, oricâte elemente tehnice ar întrebuinţa, nu poate ajunge la rezultatele dorite, dacă indivizii asupra cărora îşi exercită autoritatea, n'au o bună stare materială. A ridica puterile de viaţă ale păturei ţărăneşti, a pune clasa mijlocie în posibilitatea de a exercita o muncă românească, a sprijini în sforţările ei intelectualitatea naţională, iată cea dintâi şi cea mai fundamentală grije a unui administrator.

Şi această grije, care răsare din preocupările vremurilor de azi, a fost înscrisă de legiuitorul dela 13 August 1938 în două texte de lege, pe care este bine să le reamintim aci, pentru că ele înseamnă un program, rezumă o concepţie şi schiţează un viitor.

ART. 55 aliniatul 2 declară: „Ţinutul este o unitate administrativă, cu atribuţiuni economice, culturale şi sociale", dar art. 63 lit. i — dă drept Rezidentului Regal să controleze şi să îndrumeze întreaga activitate administrativă, publică, economică şi socială a Ţinutului.

Iată deci că administraţia devine creatoare, stimulează energii, pune în mişcare valori, crează o lume nouă, bazată pe muncă, pe productivitate, pe viaţă şi pe simţământ românesc, deschide cea dintâi poartă pentru creiarea categoriilor sociale, cărora noua Constituţie le-a rezervat un rol covârşitor în conducerea Statului.

Prin ce mijloace vom realiza această politică socială şi economică? Prin toate mijloacele pe care ştiinţa şi experienţa ni le vor pune la dispoziţie. Vom alege oameni, îi vom pune în situaţia de a lucra, vom creia asociaţii, vom industrializa produsele locale, vom încălzi sufletele, vom aprinde energii ascunse. Vom cere sprijinul larg al Centrului în ajutorarea străduinţelor noastre.

Ne vom sfătui cu toate organele şi persoanele competente, vom asculta toate propunerile şi cu chibzuială şi grije vom alcătui un program de actualitate, pe care-l vom publica şi supune discuţiei publice. Vom primi cu plăcere orice propuneri bune, orice critici obiective şi abia după aceia vom alcătui programul definitiv. Vom ruga onoratul guvern să binevoiască a examina şi dânsul acest program şi a-l supune Inaltei aprobări a M. S. Regelui.

Programul odată decretat, va deveni obligatoriu pentru oricine s'ar găsi în fruntea acestei administraţii, căci cel mai de seamă lucru pentru reuşita unei activităţi este continuitatea.

A doua noastră preocupare va fi pentru pământul acestui Ţinut al Sucevei, pământ care constituie isvorul de viaţă al acestei naţii şi după structura şi închipuirea căruia şi-au făurit oamenii sufletul şi înfăţişarea. Vom iubi, vom apăra şi proteja acest pământ, cu nesecate isvoare de artă şi tradiţie, cu păduri întinse şi cu râuri bogate, cu mine şi cariere, cu câmpuri şi livezi.

In al treilea rând preocuparea noastră va fi consacrată spiritului. Vom sprijini şi încuraja tot ce este talent, tot ce este valoare, tot ce este muncă şi spirit românesc. Ne vom strădui, prin gândul şi fapta noastră, să arătăm tuturor şi în special tinerilor din acest Ţinut, că în această ţară nu se poate ajunge decât prin muncă, prin merit, prin talent, prin loialitate şi credinţă, prin iubire nesfârşită pentru patrie şi pentru Marele nostru Rege; a trecut vremea când locul naşterii constituia un privilegiu nemeritat, sdrobea orice avânt, descuraja orice energie şi mâna tineretul pe cât rătăcite. Că o lume nouă s'a creiat, din iubire şi jertfă, din reculegere şi avânt, o lume a meritului, a talentului, a energiei şi a jertfei româneşti.

Ordinea într'un stat este începutul civilizaţiei. In măsura în care această ordine este asigurată, civilizaţia progresează viaţa se desvoltă din plin. Vom fi păzitorii cei mai desăvârşiţi ai ordinei; toată populaţia acestui Ţinut, indiferent de originea etnică şi de credinţă religioasă va trăi în ordine şi linişte, totdeauna însă gata să-şi sacrifice viaţa pentru ţară.

Fundamentul ordinei este însă dreptul. Suntem adânc pătrunşi de noţiunea de dreptate, de onoare, de respect al cuvântului dat şi nu vom fi capabili să creiem nimănui o nedreptate.

Drepţi, dar severi, vom cere tuturor acelor cari au o răspundere în acest Ţinut, să-şi îndeplinească îndatorirea cu religiozitate, cu jertfă de sine, cu devotament dus până la sacrificiu.

Şi în această viaţă de ordine, de progres, de civilizaţie, de dreptate şi omenie vom fi purtători către Suveranul nostru ai imnului de slavă ce va

(Continuare în pag. 8-a)

Reşedinţa metropolitană din Cernăuţi, unde s'a desfăşurat solemnitatea.